

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manuale Pastorum Sive Instructio Practica Neoparochorum

Dirckinck, Johann

Treviris, 1702

Caput. 7. De mediatione Pastoris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51873](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51873)

quod ad qualibet dona à Numine supremo impetranda, pœnâsque averendas, efficacissimum est: & si non indies, saltem festis solennioribus, pro grege sibi commisso, illud Deo præsentet, ut ejus incolamitatem sibi cordi esse demonstret.

C A P U T VII.

De meditatione Pastoris.

Vix reperietur Parochus, tantâ negotiorum mole obrutus, qui indies, modò velit, non horulam unam, aut dimidiam, meditationi, & orationi mentali tribuere valeat. Uti que non erit occupatior Pontifice Eugenio totam Ecclesiam, Ferdinando Cesare totum Imperium, S. Carolo Borromeo Archiepiscopatum Mediolanensem moderante, & tamen hi, aliique viri licet occupatissimi, indies

dies constanter tempus certum meditationi & considerationi rerum cœlestium tribuerunt. Quorum vestigia ut Pastor legat, meditationis necessitatem, utilitatem & praxin dilucidabimus: quandoquidem nihil meditatione vitæ Christi, ac rerum divinarum, esse utilius; nihil tam ad vitia propria & aliena evellenda; quàm ad virtutes cordi suo, alieno que inferendas, efficacius reperiri, Scriptura Sacra, SS Patrum Authoritas, & experientia quotidiana comprobant.

Unde enim oritur multorum Pastorum insignis pietas, vigilantia, charitas, zelus, indefessusque animas lucrandi, & ad salutem perducendi ardor? unde flagrans adeò in conversatione, monitione, correptione, conversione, concione ignis & ignitum eloquium? Non aliunde, nisi ex meditatione. *Concaluit cor meum intra me, & in meditatione mea exardescet ignis.* Psal. 33. In meditatione oritur rerum cœlestium cognitio, ex cogni-

tione nascitur affectus ardor: *Ex claro intellectu, sequitur non tardus affectus* ait S. Thomas 2. 2. q. 180. a. 3. quem admodum ex luce calor oritur.

Unde econtra nascitur in corde Parochorum quorundam desidia, torpor, tepiditas, acedia, vita otiosa & vitiosa; rerum divinarum & animarum sibi commissarum neglectus; altarium Squalor, templi sordities, parochia dissolutio, scelerum variorum inundatio, & propè dixerim, desolatio abominationis? sanè non alia ex radice, nisi ex meditationis & considerationis defectu. *Desolatione desolata est terra, quia non est qui recogitet corde.* Jerem. c. 12. Nemo illorum caelestia recogitat, aeterna ruminat, divina trutinat; multò minùs cum suavitate, palatìque interioris sapore ea degustat: ideòque nobilissimos, dulcissimòsque meditationis effectus & fructus non experitur: quos Doctor Mellifluus L. 1. de Consider. recenset: *Primum quidem, ait, ipsum fontem*

tem

rem suam, id est mentem, de qua oritur, purificat consideratio; deinde regit affectus, dirigit actus, corrigit excessus, componit mores, vitam honestat, & ordinat: postremo divinarum pariter & humanarum rerum scientiam confert.

Ne igitur tam excellenti perfectionis medio Pastor privetur; ad meditationem indies statuto tempore (scilicet matutino, quod aptius est) instituendam sese resolvat. Librum Meditationum sibi comparet. Ludovicus de Ponte censetur optimus, sed nonnemini fortasse prolixior; Meyerus, Brunus, Avancinus, Segnerius succinctior; ex quibus meditationis materiam, in singulos anni totius dies digestam desumere poterit. Quamvis illis qui nonnullam meditandi peritiam affecuti sunt, in defectu horum Librorum, vel psalmi, vel Evangelium, vel lectiones Breviarii, vel Thomæ Kempensis sententiæ, materiam meditationis suppeditare valeant.

P R A X I S

*Meditandi, breviter & clarè
proposita.*

EX hujusmodi Libro, Pastor puncta meditationis depromat, vespere ea prælegat, & quodammodo memoriæ mandet, circumstantiam unde filum meditationis, intellectus auspiciabitur, & affectum, quem voluntas elicere poterit, prævideat, mane sequenti puncta relegat; & meditationem hac methodo incipiat. 1. Uno vel altero passu à loco meditationis, seu altari domestico distans, stans, per actum fidei in præsentia Dei se statuat. 2. Flectat genua & gratiam cum fructu meditandi à Deo petat. 3. Locum, in quo mysterium meditandum, contigit, sibi breviter imaginetur. 4. Tria puncta breviter sibi in memoriâ revocet. 5. Iterum gratiam affectus congruos excitandi

tandi flagitet. His præmissis velut præludiis

1. *Memoria* primum punctum exhibeat & clarè personas, verba, gesta, & circumstantias proponat. Subjungatur actus fidei, quo quis præsens fidei nostræ mysterium credat. 2. *Intellectus* circa ea, quæ memoria suggestit, discurrat, rationes, motiva, causas, effectus, commoda vel incommoda, lucra vel damna expendat, unum ex alio inferat, ut intellectum suum convincat: quemadmodum O-rator in concione alienum intellectum variis argumentis convincere nititur. 3. Intellectu convicto & persuaso, *Voluntas* varios affectus materiæ & personæ meditati congruos excitet: ut sunt fidei, spei, timoris, amoris, admirationis, gratitudinis, gaudii, contritionis, compassionis, imitationis: qui decem præcipui affectus sunt; & nunc hi nunc illi, in meditatione elici queunt. *Memoriæ* causa his metris continentur.

Crede Deo, spera, time, ama, mira-
tor; & esto

Gratus, gaudeto, geme, luge, imita-
tor honestum.

Puncto uno absoluto, ad alterum & tertium proceditur; & memoria intellectus & voluntas, ut ante dictum, officio suo fungitur. Denique Meditans, proposita efformat, potissimum pro die presenti, & per Colloquia ad Deum, ad Christum, ad B. Virginem, ad Sanctos Patronos, opem postulat; ac meditationem oratione Dominicâ, oratione anima Christi, & salutatione angelicâ terminat.

Ulteriore instructionem, si quis desideret, prolixiore meditandi praxia ex variis Libris petere poterit; vel potius ab aliquo Instructore gnaro practicè discet, præsertim si spiritualibus exercitiis aliquando vacare libuerit. Neque sibi persuadeat Parochus, meditationem, non ad Ecclesiasticos sed ad solos Religiosos spectare, nam Concilium Mediolanense

nense

nense p. 1. Tit. de exam. ratione ; exigit , ut Examinatores Ecclesiasticorum inquirant : *An ordinandus in orationis sancta studio, usque sit versatus ? Quibus meditationibus instructus tacitus Deum oret ? Quis orationis modus ? Quis fructus ?* Maximus sanè is erit, si debite meditatio instituat, ut S. Bernardi testimonio comprobavimus : maximùm è contra detrimentum ; ut è Propheta ostendimus ; & ex eodem Doctore Mellifluo constat L. 2. de Confid. *Defectus, inquit, meditationis, hominem in cor durum & insensibile ducit, ut & in maledictas occupationes. Et, tam pio, tamque utili considerationis otio, nullam in vita dare operam, nonne vitam perdere est ? Et, Meditatio punctum est, unde pender eternitas. felix, aut infelix, tam Parochi, quam Parochianorum : quorum vita & perfectio, Pastoris vitam & perfectionem ordinariè sequitur & imitatur. Meditare igitur Christi Domini vitam ; virtutes, doctrinam & opera, miracula*

attributa divina, præmia, supplicia, novissima. Hæc & alia, expende, rumina, & memorare; & non solum non in gravia peccata labêris, sed etiam ad magnam perfectionem elutaberis.

C A P U T VIII.

De bono Exemplo Pastoris.

Quemadmodum Christus Dominus Pastor Bonus ovibus suis exemplo bono præluxit: ut ipse testatur: *Exemplum dedi vobis, ut quemadmodum ego feci, ita & vos faciatis* Joau. 13. Ita quoque Parochus sibi commissis præeat, necesse est. Veluti Tito, & in eo cui libet Pastori animarum præscribit Apostolus: *In omnibus te ipsum præbe exemplum bonorum operum.* Ad Tit 2. 7. Ut scilicet pascas exemplo, quos pascis verbo, quo nihil est efficacius. Quare

I. Ut Pastor expeditius suis exemplo